

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 823/2023
05.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Васића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду 15 К. бр. 1147/22 од 14.11.2022. године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду К бр. 1147/22 од 20.12.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1 143/23 од 19.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Васића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду 15 К. бр. 1147/22 од 14.11.2022. године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду К бр. 1147/22 од 20.12.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1 143/23 од 19.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 15 К. бр. 1147/22 од 14.11.2022. године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду К бр. 1147/22 од 20.12.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, осуђен на казну затвора у трајању од 2 године и 10 месеци и новчану казну у износу од 20.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у остављеном року, новчана казна ће бити замењена казном затвора тако што ће за сваких започетих, а неплаћених 1.000,00 динара новчане казне, суд одредити један дан казне затвора. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 143/23 од 19.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и пресуда Првог основног суда у Београду 15 К.

бр. 1147/22 од 14.11.2022. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду К бр. 1147/22 од 20.12.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Мирослав Васић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде преиначи и окривљеном изрекне казну затвора у трајању од 2 године и 3 месеца.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости као разлог подношења истиче повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, коју образлаже наводима да су нижестепени судови приликом изрицања казне применили одредбу члана 55а став 1. КЗ и окривљеног осудили на казну затвора од 2 године и 10 месеци и то на тај начин што је од максимума прописане казне одузет минимум исте, те разлика подељена са два, а потом на тај резултат додата казна у висини посебног минимума предвиђеног за то кривично дело. По ставу одбране, на описани начин судови су прекршили основни принцип прописан чланом 5. став 2. КЗ, који каже да, уколико је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута примениће се закон који је најблажи за учиниоца. Бранилац сматра да се ова одредба односи и на неповољније тумачење законских одредби донетих у ставовима кривичног одељења Врховног касационог суда. Даље се наводи да је окривљени кривично дело учинио 22.11.2020. године, а да је дана 30.11.2020. године донет став Кривичног одељења Врховног касационог суда, којим је утврђено да распон прописних казни, у смислу члана 55а став 1. КЗ, представља разлику између посебног максимума и посебног минимума запређене казне, па се половина распона прописане казне израчунава на тај начин што се наведена разлика подели са бројем 2, и то очигледно без било каквог сабирања са посебним минимумом. Имајући у виду, да се на описани начин, окривљеном не може изрећи казна затвора у трајању дужем од 2 године и 3 месеца, суд је учинио описану повреду, када није применио став Врховног касационог суда и када је окривљеном изрекао казну затвора од 2 године и 10 месеци.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд, оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 55а Кривичног законика („Сл. гласник РС“, бр.35/2019 од 21.05.2019. године, који је ступио на снагу дана 01.12.2019. године), прописано је да ће суд, за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, изрећи казну изнад половине распона прописане казне под следећим условима: 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на затвор од

најмање једну годину; 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Из списка предмета произлази да је окривљени АА правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду 15 К. бр. 1147/22 од 14.11.2022. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду К бр. 1147/22 од 20.12.2022. године, оглашен кривим због кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 2 године и 10 месеци и новчану казну у износу од 20.000,00 динара. Првостепени суд је, у образложењу пресуде навео да је приликом доношења одлуке о врсти и висини кривичне санкције, имао у виду да је окривљени два пута осуђиван за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање 1 године и то: пресудом Првог основног суда у Београду К бр. 760/20 од 05.11.2020. године због кривичног дела из члана 208. став 1. КЗ у вези члана 61. на казну затвора у трајању од 1 године и новчану казну у износу од 10.000,00 динара и пресудом Првог основног суда у Београду К бр. 717/15 од 19.04.2016. године, због извршења кривичног дела из члана 208. став 1. КЗ на казну затвора у трајању од 1 године, коју је издржавао у простројама у којима станује од 04.06.2019. године до 10.04.2020. године, те да од дана отпуштања окривљеног са издржавања ове казне до извршења кривичног дела за које је оглашен кривим, у овом конкретном поступку, није протекло 5 година.

Дакле, нижестепени судови су утврдили да су у конкретном случају испуњена оба услова неопходна за постојање вишеструког поврата прописана у тачкама 1) и 2) члана 55а КЗ, и то: двострука осуда за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање од једну годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Суд је у обавези да одмери казну која ће бити изнад половине прописаног казног распона, у ситуацији када нађе да су испуњени услови за примену института вишеструког поврата (члана 55а КЗ), као што је то у овом конкретном случају, По налажењу овога суда, распон прописане казне, у смислу члана 55а КЗ, представља размак од минималне до максималне казне прописане за одређено кривично дело, а половина распона представља средњи број у том низу бројева изнад ког се мора изрећи казна за то кривично дело. Дакле, половина прописане казне се налази на средини, односно половини између граничних вредности – посебног минимума и максимума прописане казне и може се израчунати тако што се од максимума прописане казне одузме минимум исте, та разлика подели са 2, а затим се на тај резултат дода минимална казна.

Полазећи од наведеног и применом овог начина рачунања половине распона прописане казне на конкретан случај, Врховни суд налази да је правилно становиште нижестепених судови да окривљеном применом одредбе члана 55а КЗ, за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ, за које је прописана казна затвора од 6 месеци до 5 година и новчана казна, изрекне казну затвора у трајању дужем од 2 године и 9 месеци, односно казну изнад половине распона прописане казне за то кривично дело.

Следствено изнетом, Врховни суд налази да су нижестепени судови одмеравањем казне окривљеном за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ, на време од 2 године и 10 месеци, дакле изнад 2 године и 9 месеци, што представља

половину распона прописане казне за то кривично дело, правилно применили одредбу члана 55а КЗ, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 3) ЗКП.

При томе, Врховни суд указује да је правни став о израчунавању половине распона прописане казне из члана 55а КЗ утврђен на седници Кривичног одељења одржаној дана 11.07.2022. године, (када је престао да важи став са седнице Кривичног одељења Врховног касационог суда од 30.11.2020. године, на који се бранилац позива). Уједно овај суд указује и да се одредба члана 5. КЗ, на коју се бранилац позива у поднетом захтеву за заштиту законитости односи искључиво на измене закона („вишеструки поврат“ дефинисан чланом 55а КЗ унет је у Кривични законик одредбом члана 9. Закона о изменама и допунама КЗ („Службени гласник Републике Србије“ број 35/19), а примењује се од 01.12.2019. године, од ког датума није мењан), а не на правне ставове суда, како то бранилац погрешно закључује.

Из изнетих разлога, Врховни суд је основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић